

JŪRMALA

din semesterdestination

11

ANLEDNINGAR TILL ATT VÄLJA JÜRMA LA SOM SEMESTERMÅL

1. EN UNIK KURORT FÖR DIN HÄLSA

Jürmala är den största kurorten vid Östersjöns strand. Staden är en oas av naturlig läkning och hälsa som stoltserar med en otrolig koncentration av naturresurser såväl i luften som på marken – mycket mer än du kan hitta på spaanläggningar på sydligare breddgrader. I själva verket är hela Jürmala-området ett naturligt spa. Den milda, joniserade havsluften läker luftvägarna och stärker immunförsvaret. Tallskogens underbara dofter främjar ett friskt hjärta. Och den legendariska leran och mineralvattnet (som innehåller svavel, brom och natriumklorid) under Jürmala hjälper till att eliminera toxiner som har samlats i kroppen. Människor har badat i lera och mineralvattnet på Jürmalas spaanläggning, spacenter och vilohem i över 180 år.

2. DEN NORRA RIVIERAN

Jūrmala kallas ofta för "den norra rivieran". Precis som kustområdet Vidzeme nordost om Riga, bildades Jūrmala genom att flera äldre fiskebyar och badorter förenades. I likhet med den franska Rivieran gav öppnandet av en järnvägslinje under det sena 1800-talet, som idag löper genom hela Jūrmala och rakt igenom centrum, ett större antal besökare till området och hjälpte spakulturen att blomstra.

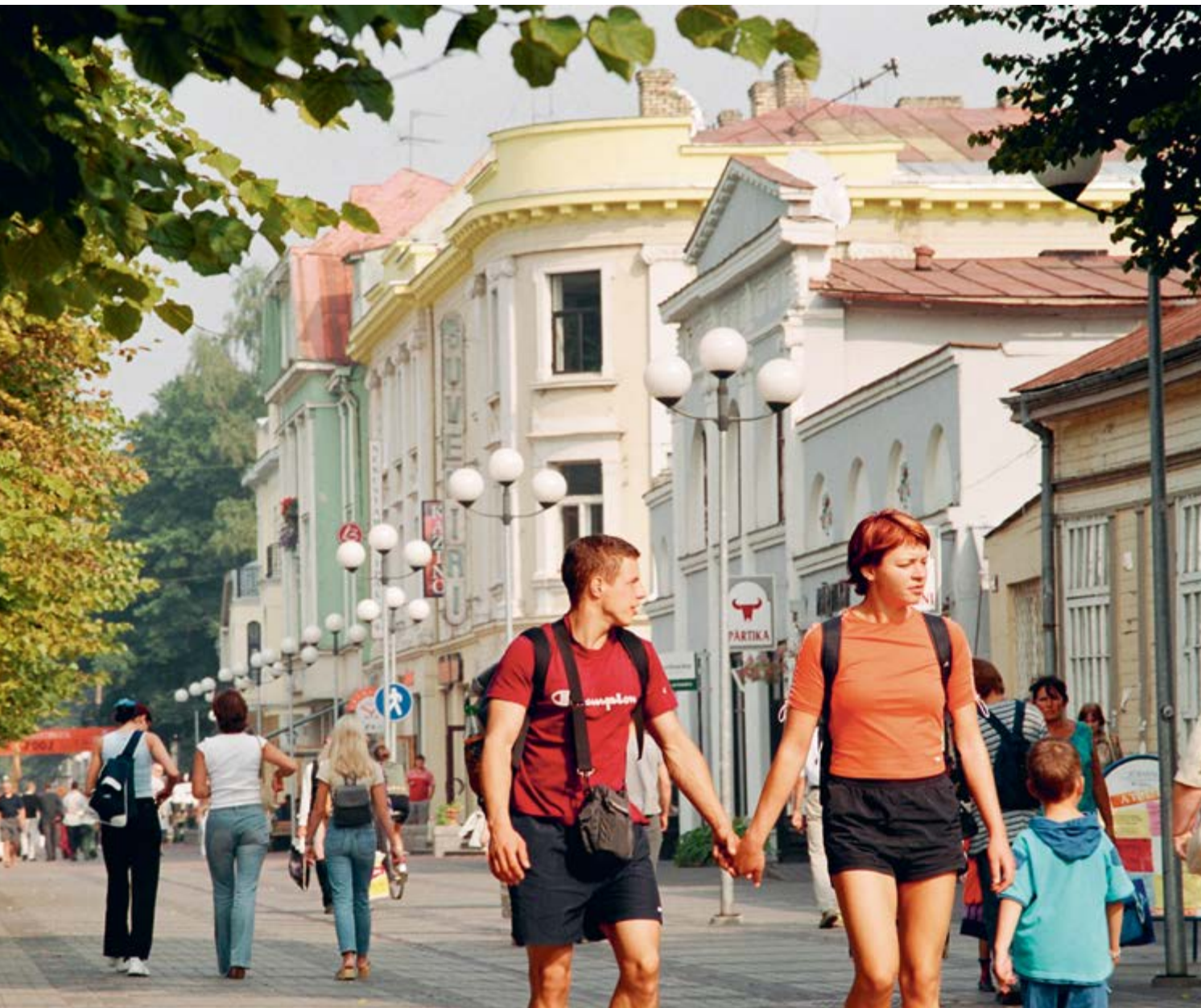
Under årens lopp har känslan av "den norra rivieran" i Jūrmala bara vuxit sig starkare. Idag är Jūrmala en sällsynt tillflyktsort fri från den stress och det kaos som råder i dagens samhälle, där man fortfarande kan hitta den sällsynta harmonin mellan natur och stadsmiljö. Havet, vinden och majestätiska tallar samexisterar med ett levande kulturliv, en uppfriskande kombination som inspirerar och berikar varje besökare.

3. STADENS SKOGAR OCH SANDDYNER

Jūrmala är en av få städer i Europa där du inte bara andas frisk havsluft, utan också kan njuta av den naturliga aromterapi som tallskogarna ger. En tredjedel av stadens yta är täckt av skog och på många platser är stranden dold bakom tallbevuxna sanddyner. Här har skogen bokstavligen vuxit in i staden och ger både invånarna och besökare en mycket välkommen känsla av lugn och harmoni. Ett av Jūrmalas guldkorn är Kemer nationalpark med sin 8 000 år gamla mossbevuxna sumpmark orörd av den mänskliga industrin. 97 arter av skyddade växter och nästan 260 av Lettlands 342 fågelarter finns i parken, bland dem sällsynta fåglar som svart stork, mindre skrikörn, havsörn och vitryggig hackspett.

4. JOMAS IELA

Jomas iela är hjärtat av Jūrmala. Semesterfirare fyller stadens huvudgata varje sommar och det sägs att det var här som Jūrmala började. När Jūrmala fortfarande mestadels bara var stora sandvidder blåste vinden fram och tillbaka och skapade en serie av sanddyner och dalar. På lettiska kallas sådana för dal joma, och huvudgatan, som numera heter Jomas iela, formades längs en av dessa dalar. Sedan den allra första början har den här gatan utgjort stadens centrala scen och den används nästan som en catwalk av sommarens turister och spagäster. Det är här stadens finaste butiker och de mest populära kaféerna och restaurangerna finns. Det är också här som den traditionella årliga Jomas Iela Festival äger rum och lockar tusentals besökare.

5. UTTRYCKSFULL TRÄARKITEKTUR

Träarkitekturen är ett av de utmärkande dragen i Jūrmala, i synnerhet de pittoreska hemmen med dekorativa små torn och inglasade verandor. Trä valdes som byggnadsmaterial för spahusen redan i mitten av 1800-talet, när sommarens semesterfirare började fly staden för att koppla av i Jūrmala. Den speciella estetiken träet gav förkroppsligade tidens nyklassicism, jugendstil och nationalromantiska motiv. Idag strävar funkisstilen efter att bli en del av den långa traditionen av sommarhem i träarkitektur.

6. SVAMP OCH BÄRPLOCKNING I CENTRUM

Tro det eller ej, men det är möjligt att plocka ätliga vilda bär i centrum av Jūrmala. Medan du tar en joggingtur genom de tallbevuxna dynerna eller Dzintari Forest Park kan du plocka en handfull blåbär från buskarna som växer bredvid vägen och därmed uppfylla ditt dagliga behov av vitamin A, C och K, eller plocka karljohanssvamp som har kommit upp genom mossan. Letter är galna i svampplockning och tycker att hösten inte har börjat förrän man har gjort svampsås av den första skörden handplockad svamp.

7. BEKVÄMA STRÄNDER OCH EN LÅNG NUDISMTRADITION

Jūrmalas badkultur är hundratals år gammal, även om den har förändrats under åren och anpassats till varje tidsålders stil och vanor. Idag har Jūrmala en 24 kilometer lång strand med 11 etablerade badplatser. De som vill komma så nära naturen som möjligt kanske vill besöka mynningen av floden Lielupe, där Jūrmalas nudister traditionellt samlas.

8. NATURENS KRAFTER LEKER PÅ STRANDEN

Jūrmalas strand är den perfekta scenen för att bevittna naturens skönhet och styrka. På dagarna värmer solen stundtals för att sedan försvinna så att skuggan faller över vidderna av sand och vatten, och på kvällarna bjuder himlen på en underbar palett av färger. Vinden skapar ständigt föränderliga mönster på den fina kvartssanden och påverkar havets temperament, från lugna spegelblanka vatten före solnedgången till arga stormar, och från istäcket på vintern till islossningen på våren när havet kastar sitt istäcke mot stranden.

9. UTOMHUSMUSIK OCH KONST I ANNORLUNDA MILJÖER

Jūrmalas historiska scener och trädgårdar har glatt publiken med utomhuskonserter i över ett sekel. Idag kan gästerna njuta av musik på utomhusarenan Dzintari Concert Hall och i Dzintari Forest Park, samtidigt som måsarna sjunger i fjärran och solen ger naturligt ljus och scenografi. Jūrmala är också fyllt av konst i offentliga miljöer, särskilt den livliga järnvägsstationen Dubulti, som nyligen har blivit en plattform för samtida konst.

A wide, snow-covered beach stretches across the foreground, with faint tracks visible in the snow. In the background, a dense forest of trees, some evergreen and some bare, covers a dune. To the right, a white building with a golden dome is visible, and a few small figures of people can be seen in the distance. The sky is a pale, overcast blue.

10. AVKOPPLING VID HAVET

Sol, hav, vind, vit sand, kilometerlånga stränder, talldoftande luft ... Jūrmalas miljö är som gjord för ett stort utbud av utomhusaktiviteter och sport. Vissa väljer lugna långpromenader, jogging eller stavgång längs stranden, genom skogarna och över sanddynerna, medan andra föredrar en match beachvolleyboll eller fotboll. Den som älskar vinden och Extremsport tar till vattenskidor och wakeboard.

11. EUROPAS MEST ROMANTISKA SOLNEDGÅNGAR

Det är omöjligt att beskriva Jūrmalas solnedgångar – man måste uppleva dem. Faktum är att det har blivit något av en ritual att njuta av solnedgången. För det första är den ena solnedgången aldrig den andra lik i Jūrmala. För det andra är de förmodligen de färgstarkaste solnedgångarna du någonsin kommer att se. Alla bjuder de på ett förspel och efterspel av unika nyanser som spelar ut mot molnen på kvällens horisont – från mjuka flytande akvareller till flammande, surrealistiska uppvisningar.

STRAND- OCH BADPLATSER

Jūrmalas 24,2 kilometer långa strand är inte bara unik när det gäller dess finkorniga och sockerlika vita kvarts-sand, utan även dess rymlighet. I stadscentrum är sandområdet 25 till 50 meter brett från vattnet till de första dynerna. Det betyder att det finns mycket sol och hav och gott om plats för alla. De närliggande tallskogarna erbjuder skugga och naturlig aromaterapi för solbadare, medan Östersjöns relativt låga salinitet (5,5 promille, eller 0,55 procent) innebär att man inte behöver duscha efter varje simtur i havet. Vattnet blir djupt väldigt sakta och jämnt, nästan meditativt, så att det går att vada nästan hundra meter ut mot horisonten på vissa platser ... Till ljudet av plaskande fotsteg och en mild bris.

Jūrmalas strand har alltid präglats av ett livligt samhällsliv. På 1800-talet tågade damer med parasoll längs promenaderna, medan de vita stränderna blev en färgrik mosaik av bikinis och handdukar under 1960-talet. Idag är selfies med en fantastisk solnedgång i bakgrunden vanliga. Det sociala livet i Jūrmala har dock alltid varit indelat i två sidor, nämligen den för lokalbefolkningen och den för sommarsesemestrare. Jūrmalabor slappnar sällan av på stranden under dagen, utan föredrar att ta promenader eller jogga tidigt på morgonen eller sent på kvällen.

Turister, å andra sidan, njuter av stranden från middag till kväll. För närvarande har Jūrmala utvecklat elva badplatser längs stranden, varav fem (Jaunķemeri, Dzintari, Bulduri, Majori och Dubulti) är Blå Flagg-certifierade, vilket betyder att de uppfyller stränga krav på hållbar utveckling, vattenkvalitet och strandskötsel. Badplatserna är även anpassade för personer med funktionsnedsättning.

Åtskilliga årliga idrottsevenemang – både på lokal och internationell nivå – har på sistone blivit en av de viktigare delarna av umgängeslivet på Jūrmalas strand. På sommaren anordnas turneringar inom strandfotboll och beachvolleyboll, och även strandlopp, medan stranden på vintern görs om till ett längdskidåkningsspår.

KURORTS- TRADITIONER

Baltikums största kurort har sina rötter mer än 180 år bakåt i tiden. Hjärtat och drivkraften för områdets utveckling går att hitta i *Çemeri*, där svavelrik gyttja och mineralvatten med svavelväte började att utnyttjas av läkare i mitten på 1800-talet. Idag har forskare identifierat 682 080 ton av terapeutisk gyttja i *Çemeri*s träsk, med ytterligare 129 540 tillgängliga ton, liksom en stor mängd av natrium- och bromidrikt mineralvatten, vilket ger tillräckligt med råvaror för ytterligare 1 000 år av behandlingar.

Under ett och ett halvt århundrade har lokala sjukvårdare tagit till sig värdefulla erfarenheter i nyttjandet av dessa råvaror för att behandla olika moderna problem, såsom säsongsbetonad trötthet och utbrändhet p.g.a stress. Utöver modern diagnostik erbjuder sanatoriet *Belorusija* sina patienter mineralvattenbad och gyttjebehandlingar. Rehabiliteringscentrumet *JaunÇemeri* erbjuder autentiska gyttje- och svavelvattenbad, såväl pärlbad som ett ajurvediskt behandlingsprogram. Sanatoriet *Jantarnij bereg* (bärnstenskusten) ligger bland tallarna och ansågs en gång vara en av de bästa kurorterna i Sovjetunionen.

Sanatoriet har inte förlorat sin professionella kvalitet ... Och inte sin forna aura och image heller. *SIVA*, ett modernare rehabiliteringscentrum, ligger i *Jaundubulti* och erbjuder många olika terapeutiska tjänster, bland annat sjukvård, vattenövningar och rehabiliteringsprogram. Det nationella rehabiliteringscentrumet *Vaivari*, en välutrustad och professionell sjukvårdsanläggning, är det största av sitt slag i Lettland. Spaanläggningar av hög kvalitet och ett brett urval av terapeutiska och avslappnande behandlingar går även att hitta på *Jūrmalas* nyare boutique-hotell och spahotell.

NATURUNDER OCH -MYSTERIER

Lettland hör till de grönaste nationerna i världen och ingen annanstans i Lettland är symbiosen mellan natur och stadsmiljö så tydlig som den är i Jūrmala. Jūrmala har Lettlands största koncentration av särskilt fridlysta områden av europeisk betydelse. Rigabukten angränsar staden i norr, medan Lettlands andra största vattendrag – Lielupes flod – flyter längs den södra gränsen. På så sätt definieras staden av vattenbetonade särdrag i form av de vida stränderna, gröna flodslätterna och sanddynerna. Jūrmalas västra gräns, mellan Sloka och Ķemeri, kännetecknas av många sjöar, träsk och våtmarksskogar. Naturliga skogar växer även i Dzintari, Vaivari och Valteri.

För två hundra år sedan bildade Lielupe en ny mynning när floden bröt sig genom landsträckan som nu kallas Jūrmala till havet. Strax bredvid den nya mynningen ligger den överväldigande nästan 20 meter höga Vita dynen (Baltā kāpa). Klättra upp längs den lösa sanden till toppen för att få en bättre utblick över flodens underbara slingor och grenar. För att promenera i en sagolik skog bestående av 340 år gamla tallar, borde du besöka Ragakāpa naturpark på västra sidan om flodmynningen, och som ligger på en av Lettlands högsta sanddynen.

Upplev naturens mystik i Ķemeri nationalpark. Träsk av alla tre träsktyper – låga, övergångsträsk och höga – täcker en fjärdedel av parkens yta. Den största skatten som ligger begravnen här är det svavelrika mineralvattnet, som flyter upp till ytan kring Ķemeri från mer än 30 källor. Vattnet från Lūžņu Grāvis svavelkälla anses vara mest terapeutiskt; en 3,1 kilometer lång vandringsled tar dig till källan. Ett annat sätt att uppleva vildmarken i det 8 000 år gamla träsket är den 3,4 kilometer långa vandringsleden genom Ķemeri träsk. Vägen tar dig förbi små träsksjöar och bassänger och ett kungarike av mossor, små granar och skvattram.

Träskets tystnad punkteras endast av naturliga ljud från fågelarternas sånger och läten. Nästan 260 av de 342 fågelarterna som finns i Lettland, varav 67 är fridlysta, kan skådas i Ķemeri nationalpark. Leta efter sällsynta skogs-, ängs- och vattenfåglar själv, eller delta i en fågelskådningstur ledd av en ornitolog. Parken erbjuder också specialturer med undervisning i bävrarnas byggvanor samt nattliga turer för att spionera på fladdermöss och deras livsstil.

DET KULTURELLA OCH HISTORISKA ARVET

Jūrmala är rikt på kulturmärken och evenemang. Stadens visuella kontur innehåller element från tysk, lettisk, rysk och nationalromantisk arkitektur, sovjetisk modernism, postmodernism och samtida stil. Den bästa platsen för att lära sig om Jūrmalas historia är Jūrmalas stadsmuseum, som förfogar över 50 000 föremål.

Närvaron av konstnärer, musiker, författare och arkitekter har alltid bidragit till Jūrmalas atmosfär. Staden har faktiskt verkat som en kreativ språngbräda för många av dem. Detta fenomen går att datera tillbaka åtminstone till tsartiden, då kända författare från den ryska litterära scenen, bland annat författaren av *Oblomov*, Ivan Gontjarov, tillbringade somrarna i Jūrmala.

Mot slutet av 1800-talet byggde entreprenören och filantropen Kristaps Morbergs en neogotisk sommarvilla i Dzintari, som nu försiktigt har renoverats. Den kända baltyske arkitekten Wilhelm Bockslaff ritade Dubultis luterska kyrka, som är ett fint exempel på jugendstil och en av de högsta och mest monumentala byggnaderna i Jūrmala. Under Lettlands första självständighetstid bodde Lettlands mest kända litterära duo, diktarna Aspazija och Rainis, i Jūrmala. Två av deras fastigheter har nu förvandlats till minnesmuseum. Rainis dikt *Lauztās priedes* (De brustna tallarna), som har en stor emotionell betydelse för letter,

inspirerade skulptören Kristaps Gulbis att skapa ett storslaget symboliskt konstverk. Skulpturen är döpt efter den kända dikten och ligger bland tallarna och sanddynerna vid Pumpuris strand.

Under sovjettiden bildades ett antal s.k. *kreativa hus* i Jūrmala. Det gamla Kompositörhuset i Melluži, som nu byggts om till lägenheter, är ett av de bästa exemplen på modern sovjetisk arkitektur. Liksom Dubultis järnvägsstation används det även som ett rum för modern konst. Som ett vittnesbörd för sin tid är vissa av sanatorierna från sovjettiden öppna för allmänheten ännu i dag. Men den visuellt mest imponerande symbolen av Jūrmalas historia som kurort är naturligtvis sanatoriet Ķemeri, som ritades av arkitekten Eišens Laube och byggdes på 1930-talet. Likt ett enormt vitt skepp står byggnaden i den romantiska sanatorieparken. I Majori ligger det legendariska huset som ägdes av de lokala mediemogulerna Benjamiņš. En gång ansågs det vara det mest moderna huset i Baltikum, men idag kan huset bara beskådas genom en ornamenterad grind av gjutjärn.

Musik har alltid spelat en viktig roll i Jūrmalas kulturliv. Förutom Dzintari konserthus har stadens kyrkor alltid varit viktiga lokaler för musik. Kyrkogrlarna kan man inte bara lyssna till under gudstjänster, utan även under konserter på sommarkvällarna.

DZINTARI KONSERTHUS

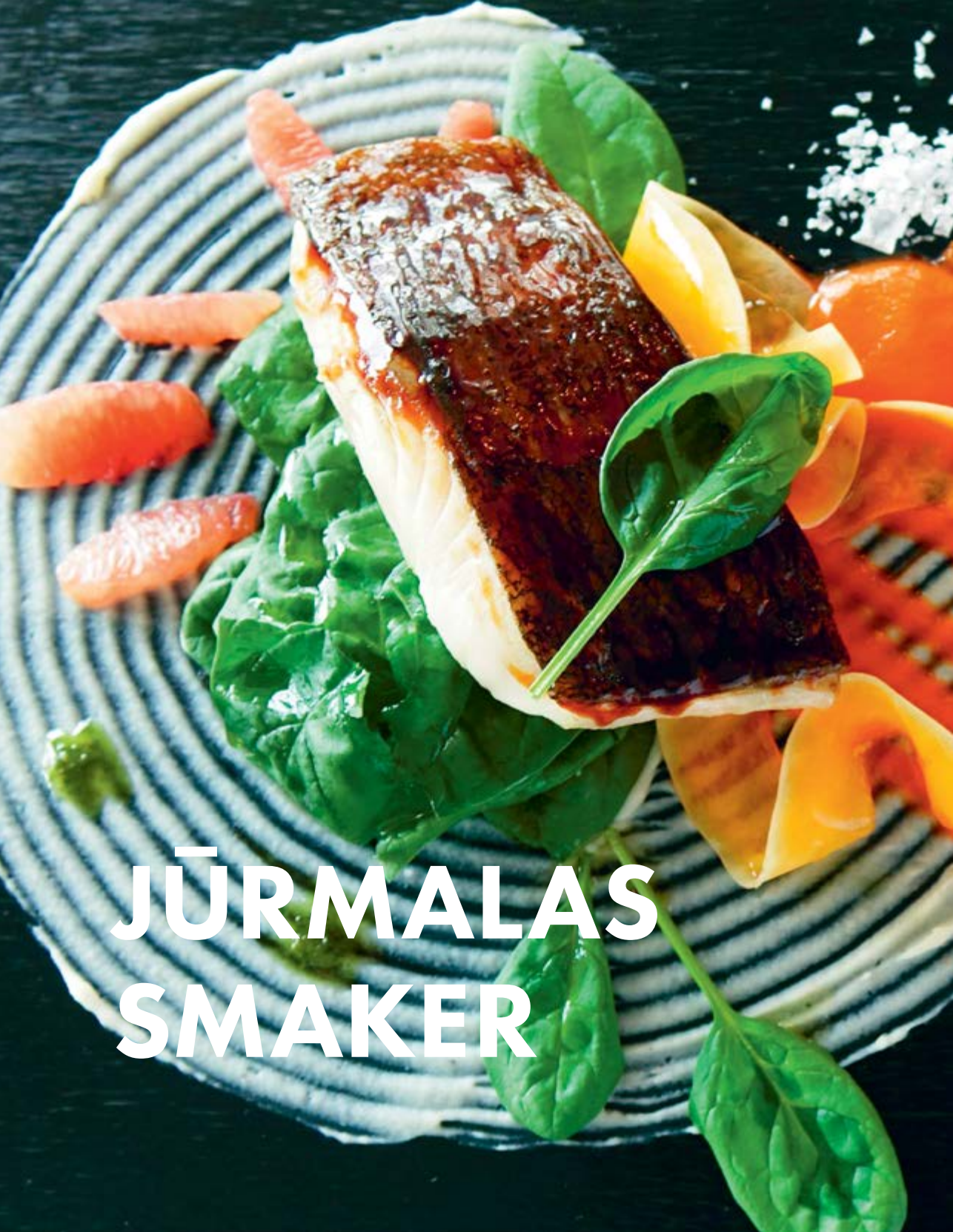
Dzintari konserthus, ett av de mest igenkännbara landmärkena i Jūrmala, representerar det finaste exemplet på synergj mellan arkitektur och akustik på Östersjöns stränder.

Den historiska byggnaden byggdes år 1936 och dess neoklassicistiska stil förstärks av romantiska motiv på fasaden och i interiören. Den består av den öppna Stora hallen (åskådardkapacitet 2 124) och en träkonstruktion i tre delar som hyser den Lilla hallen (åskådardkapacitet 562). Den Lilla hallen har åter öppnats efter en renovering 2015, och nu anordnas åter toppkonserter i salen året runt.

Både musikälskare och de bästa musikerna från Lettland och utomlands återkommer till Dzintari konserthus om och om igen för den oförglömliga erfarenheten av musik, arkitektur och natur. Det är den enda konserthallen i Lettland som inkluderats på Lettlands kulturkanons lista över landets bästa arkitektoniska monument.

Turaidas iela 1, Dzintari
www.dzintarukoncertzale.lv

JÜRMALAS SMAKER

Jürmala har en helt egen och unik matkultur som kombinerar olika gastronomiska traditioner med områdets vilda, unika och naturliga bukett. Intryck från det förflutna, det senaste inom kulinariska trender, klassisk lokal kokkonst och en blinkning till yrkesfiskarna och deras dagliga rutiner kan allt hittas på stadens restauranger. En gastronomisk rundtur i Jürmala kan leda dig till en underbar måltid bland sanddynerna eller vid floden, med en storslagen vy av naturen och segelbåtarna som sakta glider förbi. Men det är lika enkelt att hamna i en kaukasisk interiör eller bland exotiska rätter från Asien. Eller bli slungad tillbaka till sovjettiden. Naturligtvis är det möjligt att stanna i vår kosmopolitiska nutid, där det italienska och franska köket är ett självklart inslag.

En annan möjlighet är att bege sig ut i naturen. På hösten kan du till exempel vada bland blåbärsbuskarna i Jürmalas skogar. Men det går lika bra att hitta några mörkblåa, vitaminrika bär mitt i stan, vid sanddynerna eller bland de 200 år gamla tallarna i Dzin-taris skogspark. Plocka med dig några skogssvampar när det är dags för middag. Under skördesäsongen fyller de doftande skogsvarorna Kauguris marknad, som är Jürmalas största.

Men den mest utsökta smaken längs denna gamla fiskekust är naturligtvis den av rökt fisk. Nästan varje hus-håll i Jürmala hade ett rökeri förr i tiden. I dag kan du njuta av varmrökt fisk – saftig, lättsaltad och helt ångad – varje torsdag i juli på Jürmalas friluftsmuseum. Dagens fångst går vanligtvis att hitta på de flesta av stadens restaurangmenyer.

EN AKTIV SEMESTER

Jūrmala ligger på landsträckan mellan Rīgabukten och Lielupes flod, vilket ger vattenidrottare möjligheten att njuta av två olika världar: draksurfning och vindsurfning på havet och wakeboarding och vattenskidåkning på floden. Instrukörer i vind- och draksurfning går att hitta direkt på stranden, medan utrustning går att hyra på Lielupe yachtklubb, ett favoritställe för dem som njuter av yachts glamour och motorbåtarnas adrenalinrus.

En omgång tennis utomhus passar bra i kurortsatmosfären. De tallskuggade tennisbanorna på Lielupe tenniscentrum är legendariska – trots allt är det här Lettlands bästa tennisspelare, Ernests Gulbis, har tränat. Men Jūrmala har ett antal andra tennisbanor också, både utom- och inomhus.

Jūrmala har ett utmärkt urval av jogging- och cykelvägar. Den 20 kilometer långa cykelvägen från Lettlands huvudstad Rīga till Jūrmala är även ett bra träningspass. Ett uppfriskande dopp i havet, där genomsnittstemperaturen på sommaren når 18 °C, är en välkommen avslutning på en sådan cykeltur. Men om det på grund av vädret inte går att simma utomhus, så finns det många simhallar att välja mellan. Vissa bassänger fylls faktiskt på med havsvatten eller lokalt mineralvatten och kan erbjuda en upplevelse som i det närmaste liknar havssim.

Under vintern, när snön täcker marken, njuter idrottare av vädret genom att dra på sig ett par längdskidor och åka längs havsstranden eller flodens slingor. Årets kallaste tid är även perfekt för att besöka Nordeuropas största äventyrsbad. Detta är säsongen då Jūrmalas populära cykeltävlingar, rullskridskotävlingar och maraton ersätts av ishockey och skridskoåkning. Majori skridskohall är en favoritlokal för dessa sporter.

UNDERHÅLLNING FÖR BARN

A vibrant photograph of a water park. In the foreground, a young boy in blue shorts is crawling on the wet pavement, looking towards the camera. Behind him, several other children are playing under various water fountains and slides. A large yellow and blue slide structure dominates the background. The scene is bright and sunny, with water splashing everywhere.

I Jūrmalas ordbok finns inte ordet "tråkigt". Det breda urvalet av aktiviteter för barn – både i staden och de närliggande områdena – har förvandlat tristess till ett främmande koncept för Jūrmala. På sommaren förvandlas stranden till en utställning av spontan sandkonst, där varje skulptur är större än den intill. Sandslott skapade av barn i alla åldrar har alltid varit ett utmärkande kännetecken för Jūrmalas strand. De unga konstnärerna deltar i denna aktivitet lika glatt som de plaskar runt i vattnet eller flyter omkring i färgglada, uppblåsbara ringar. Andra adrenalinkällor är reppyramider och klätterväggar, svindlande gungning eller en enkel rutschkana på någon av de många lekplatserna.

Staden själv erbjuder också ett urval av aktiviteter och underhållning. Bassängerna, rutschkanorna och de andra attraktionerna i vattenparken Līvu akvaparks är öppna året runt och inkluderar den 51,8 meter långa kanan Tornado, som är den tredje största av sitt slag i världen och den enda i Europa.

Klättra till toppen av det 38 meter höga utsiktstornet i Dzintari skogspark för att få en vy över tallarna mot havet. På en klar dag kan du till och med se Rīgas torn i fjärran. Den 14 hektar stora parken är en underbar plats för att sysselsätta sig med atletiska aktiviteter – klättring, glidning, gungning, skateboarding, leka kull, göra kullerbyttor eller bara springa runt. För den som söker något mer extremt har parken en BMX-ramp och en rullskridskobana.

Barn är även välkomna på Lielupes tennisbanor, och på vintern är skridskobanan i Majori öppen för både seriösa skridskoåkare och för den som provar på att åka skridskor för första gången.

Förutom sport erbjuder Jūrmala ett flertal kreativa aktiviteter. Museum anordnar speciella program för barn som vill rita och måla. Naturälskare kan åka till Ķemeri nationalpark eller Ragakāpa naturpark för att lära känna de lokala fåglarna och växterna. Historieälskare kan njuta av Jūrmalas friluftsmuseum och det stimulerande sätt som där undervisas i områdets historia och uråldriga industri – fisket.

Till och med restaurangägarna i Jūrmala har tänkt på barnen när de förberett sina menyer, liksom spaägarna, som har specialerbjudanden för barn.

KULTUR- OCH SPORTEVENEMANG ÅRET RUNT

Förutom den rena naturen har ett intensivt och livligt umgängesliv alltid varit en viktig del av Jūrmalas image, oavsett politiska regimer och perioder. Kurorten är värd för fler än 1 000 kultur- och sportevenemang varje år, vilket gör Jūrmala till ett riktigt aktivitetscentrum.

Tusentals besökare flockas vid Jomas iela i juli för den årliga gatufestivalen. Sommarens högpunkt är Kurortsfestivalen (Kūrorta svētki) med sin parad, öppna hus, uppträdanden på stranden med Lettlands bästa musiker och fyrverkeri på Rigabukten. Stranden är en viktig umgängesplats året runt, både bland semesterfirare och lokalinvånare. På sommaren, när Jūrmalas kalender är fullspäckad med diverse lokala och internationella sporttävlingar, är stranden värd för CEV Jūrmala Masters, de europeiska mästerskapen i beachvolley. På nyårsafton fyller ambitiösa fyrverkerier hela strandsträckan.

Ett av Jūrmalas viktigaste kulturevenemang äger rum i Dzintari konsert- hus, endast ett par steg från stranden. Operadivan Inese Galantes program för Summertime-festivalen är varierande som ett kaleidoskop och inkluderar symfonimusik, opera och balett, men även musikalerna och populärmusik. Den senaste nykomlingen bland evenemangen är Jūrmalafestivalen, som ämnar att förena de mest olika musikala och teatrala uttrycksätten. Varje vinter anordnas det en julfestival i Dzintari konserthus, en serie av strålande konserter som börjar med tilläggningar till det katolska och luterska julfirandet och avslutas med ett särskilt program för att fira den ortodoxa jultiden.

www.visitjurmala.lv

FISKE

Små fiskarstugor och fiskebåtar har varit en kännetecknande del av Jūrmala sedan urminnes tider. Och upp till 1830-talet, när simanläggningarna hastigt började bildas på Rīgas havsstrand (Jūrmala på lettiska), var fisket grunden för den lokala ekonomin. Fiskare fångade fisk både i havet (strömming, skrubbskända, tånglake, id) och floden (brax, vimma, gädda, ål). Deras välfärd berodde på tur, vädret och ett växande fiskbestånd – därför började lokala fiskare, när flera fiskarter försvann från floderna i början på 1800-talet, att dryga ut sina inkomster med andra verksamheter, till exempel jordbruk och mejeriproduktion.

Fiske förblev dock en viktig del av det lokala livet genom hela 1900-talet. Jūrmalas fiskarförbund grundades i början av 1900-talet. Senare, under sovjettiden, förvandlades förbundet till fiskekolchosen Uzvara och år 1991 bytte fiskbearbetningsföretaget namn till AS Jūras līcis.

KORT HISTORIA ÖVER JŪRMALA

KURORTENS URSPRUNG

De första badgästerna kom till Kaugurciems under 1730-talet. Ungefär samtidigt öppnades de första havskurorterna i England och Frankrike. Framväxten av simindustrin i Kaugurciems stannade av år 1812 till följd av kriget mellan Ryssland och Frankrike, då kurorten förflyttades närmare Rīga, nämligen till Dubulti.

I början hyrde semesterfirare rum från lokala fiskare, men när det lokala transportsystemet utvecklades, i synnerhet efter öppnandet av järnvägen år 1877, började man bygga sommarstugor och de första sanatorierna och varmhavsbaden grundades. Det så kallade Duevelhotellet byggdes i Dubulti år 1834 och blev ett centrum för lokalt umgängesliv. Jūrmala hade under den tiden ingen lokalförvaltning, så semesterfirarna grundade sina egna badsällskap (Badegesellschaften) som underhöll och förbättrade badplatserna och hyrde även orkestrar för konserter och fester, liksom läkare för gäster under badsäsongen.

UTVECKLINGEN AV JÄRNVÄGEN

Jūrmalas utveckling till kurort för- enklades till stor del av öppnandet av en av de äldsta järnvägslinjerna i Lettland år 1877, nämligen Rīga-Tukums-linjen. Därefter anlände stora skaror av människor till Jūrmala med tåget och området blev enkelt åtkomligt för resande från hela det ryska imperiet. Järnvägsstationerna grundades nära befintliga

badplatser som hade bildats kring gamla fiskebyar, och idag har Jūrmala 14 järnvägsstationer från Priedaine till Ķemeri. Järnvägsstationerna bildar en eklektisk samling av arkitekturstilar, allt från Pumpuris stationshus i trä från sent 1800-tal till Dubultis "betongvåg" under 1970-talet.

KURORTEN ĶEMERIS BLOMSTERTID

Under det sena 1700-talet började läkare uppmärksamma svavelkällorna i Ķemeri, som lokalinvånarna sedan länge använt för terapeutiska ändamål. Kemisk analys av vattnet utfördes redan år 1818. De första patienterna i Ķemeri bodde hos den lokala skogvaktaren. Svavelrikt vatten hämtades från källorna med hinkar och tunnor som sedan värmdes upp och hälldes i stora ekbad för gästerna. Den baltiska guvernör-generalen von der Pahlen hjälpte till med att säkra statlig finansiering av markförvärv och bygge av en rehabiliteringsanstalt år 1838, och året därefter anses vara det officiella året för grundandet av kurorten Ķemeri. Ķemeri blomstrade

från det sena 1800-talet upp till början av första världskriget – anläggningar som erbjöd svavel- och gyttjebad öppnades, samtidigt som det grundades en park och en spårvagnslinje som anslöt Ķemeri till stranden i Jaunķemeri. Men frontlinjen under första världskriget gick genom Ķemeri och kurorten förstördes fullständigt. Kurorten upplevde ännu ett blomstrande under mellankrigstiden, då det år 1936 uppförda kurortshotellet i Ķemeri blev väldigt populärt. Under sovjettiden efter andra världskriget byggdes ett antal sanatorier i Ķemeri. Här genomgick patienter behandlingar för led-, hud- och gynekologiska problem, liksom sjukdomar av nervsystemet.

DEN KULTURELLA BAKGRUNDEN

Jūrmalas popularitet som kurortsstad och den markanta ökningen i antal besökare gav upphov till en blomstring i kulturlivet. Sommarkonserter har anordnats i Dubulti sedan 1840-talet, och under 1870-talet började de även att anordnas i Majori, i Horns konsertgård. Det var här som den första symfoniska konserten

äggde rum i Jūrmala år 1879 (Beethovens femte symfoni i C-moll). De första konserterna i Edinburghs kurortshus (numera Dzintari konserthus) anordnades år 1897.

KÄNDA MÄNNISKOR

Under åren har många välkända personer från Lettlands kulturella kretsar – arkitekter, konstnärer, musiker – valt att kalla Jūrmala för både sitt hem och sin inspirationskälla. Jūrmala är för evigt förknippad med Lettlands mest kända literära duo, Rainis och Aspazija. Maija Tabaka, en av Lettlands mest prominenta konstnärer, målar fortfarande i sitt hem i Lielupe. Den världskända pianisten Vestards Šimkus, violinisten Elīna Bukša, Paula Šūmane, Vinenta Sareika och andra jūrmalabor uppträder regelbundet i Dzintari konserthus.

HITTA TILL JŪRMALA

MED BIL

Jūrmala ligger ungefär 20 km väst om Riga längs motorvägen A10/E22. Alla bilar som korsar stadsgränsen i Jūrmala mellan 1 april och 30 september måste betala trängselskatt (2 EUR). Betala vid betalstationen i Priedaine om du ankommer österifrån (Riga) eller i Vaivari om du kommer från väst (Tukums). Trängselskatt går att betala med kontanter eller kort och även mobilapp.

MED TAXI

Jūrmalas mittpunkt, Majori, ligger 13 km från Riga flygplats, som betjänar flygbolag från 69 destinationer. En taxiresa från flygplatsen till Majori kostar på sin höjd 17 EUR.

Taxiföretagen *Baltic Taxi* (Tel. +371 20008500, +371 8500; www.baltictaxi.lv) och *Red Cab* (T. +371 8383; redcab.lv) är tillgängliga för gäster som ankommer till flygplatsen, men det går att ta sig till flygplatsen med andra företag också. En taxiresa från centrala Riga till Majori kostar ungefär 20 EUR.

MED TÅG

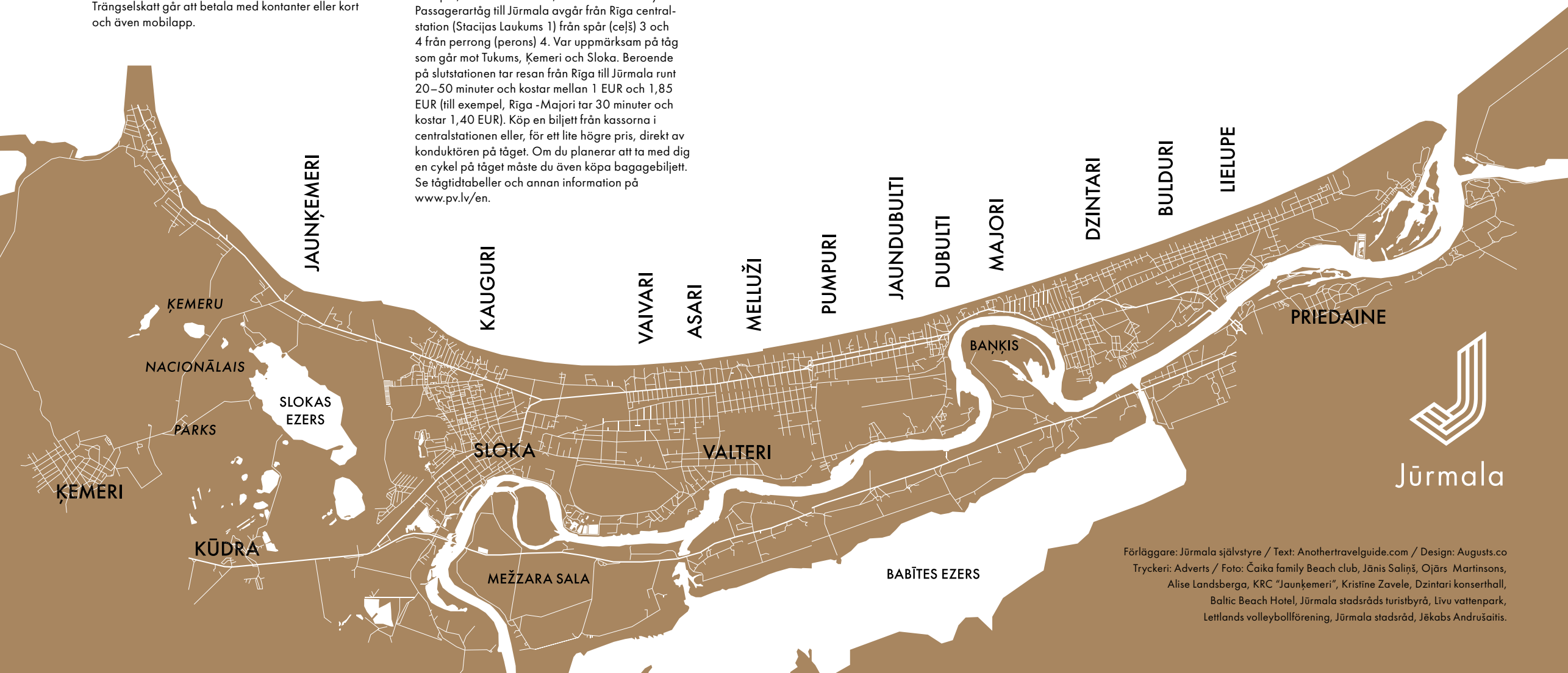
Tåglinjen följer Jūrmalas hela sträcka, från Priedaine till Ķemeri, med 14 hållplatser inom stadsgränserna. I Majori, Jūrmalas centrum, finns det en turistbyrå. Passagerartåg till Jūrmala avgår från Riga centralstation (Stacijas Laukums 1) från spår (ceļš) 3 och 4 från perrong (perons) 4. Var uppmärksam på tåg som går mot Tukums, Ķemeri och Sloka. Beroende på slutstationen tar resan från Riga till Jūrmala runt 20–50 minuter och kostar mellan 1 EUR och 1,85 EUR (till exempel, Riga - Majori tar 30 minuter och kostar 1,40 EUR). Köp en biljett från kassorna i centralstationen eller, för ett lite högre pris, direkt av konduktören på tåget. Om du planerar att ta med dig en cykel på tåget måste du även köpa bagagebiljett. Se tågtidtabeller och annan information på www.pv.lv/en.

MED FÄRJA

Färjan *New Way* åker mellan Riga och Jūrmala mellan 1 maj och 30 september. Färjan avgår från Lielais Kristaps-statyn vid floden Daugava klockan 11:00. Se Rigas hamn, floden Lielupes gamla mynning och Bolderājas stränder på vägen till Jūrmala. Färjan återvänder till Riga från hållplatsen i Majori klockan 17:00. Biljetten kostar 20 EUR för vuxna (retur 30 EUR) och 10 EUR för barn (gratis för barn under 6 år). Färjeturen tar ungefär 2,5 timmar i båda riktningar. T. +371 29237123, www.pie-kapteina.lv.

MED CYKEL

Cykelvägen *EuroVelo 10* leder från Riga till Jūrmala. Den 20 kilometer långa leden börjar vid Vanšu tilts (Vanšu bro) och följer vägen Daugavgrīvas iela–Kliņģeru iela–Kuldīgas iela–Slokas iela–Kandavas iela–Jūrmalas gatve–Imantas 2. līnija. Därefter går vägen parallellt med järnvägen hela vägen till Jūrmalas stadsgräns.

Jūrmala

Förläggare: Jūrmala självstyre / Text: Anothertravelguide.com / Design: Augusts.co
Tryckeri: Adverts / Foto: Čaika family Beach club, Jānis Saliņš, Ojārs Martinsons, Alise Landsberga, KRC "Jaunķemeri", Kristīne Zavele, Dzintari konserthall, Baltic Beach Hotel, Jūrmala stadsrāds turistbyrå, Livu vattenpark, Lettlands volleybollförening, Jūrmala stadsråd, Jēkabs Andrušaitis.

visitjurmala.lv